

**Umowa o dofinansowanie Projektu w ramach
Osi Priorytetowej.....[numer właściwej dla Projektu osi priorytetowej],
Działania .....[numer działania właściwego dla Projektu]
Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata
2014-2020**

Umowa nr:.....

o dofinansowanie Projektu: .....[nazwa Projektu] w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, Osi Priorytetowej .....[numer właściwej dla Projektu osi priorytetowej], Działania.....[numer działania właściwego dla Projektu], w formie współfinansowania UE oraz współfinansowania krajowego z budżetu państwa¹ zawarta w Lublinie w dniu .....[data zawarcia umowy] r. pomiędzy:

Województwem Lubelskim, ul. Spokojna 4, 20-074 Lublin,

reprezentowanym przez Zarząd Województwa Lubelskiego w osobach:

1.....;

2.....;

a

.....[nazwa Beneficjenta, adres Beneficjenta, a gdy posiada, także nr NIP, nr REGON oraz nr KRS],

zwaną/-nym dalej „Beneficjentem”,

reprezentowanym przez:

..... na podstawie pełnomocnictwa załączonego do niniejszej umowy²,

Działając w szczególności na podstawie:

- a) art. 125 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu

---

¹ Niepotrzebne skreślić

² Niepotrzebne skreślić.

Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE, Seria L, 2013 r., Nr 347, s. 320);

- b) art. 9 ust. 2 pkt 3 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146, z późn. zm.);
- c) art. 206 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.);
- d) ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121, z późn. zm.),

Strony postanawiają, co następuje:

§ 1.

Ileć w niniejszej umowie jest mowa o:

- 1) „Programie” – należy przez to rozumieć Regionalny Program Operacyjny Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, przyjęty decyzją Komisji Europejskiej z dnia 12 lutego 2015 r., znak C(2015)887, wraz z jego ewentualnymi późniejszymi zmianami;
- 2) „Uszczegółowieniu Programu” – należy przez to rozumieć Szczegółowy Opis Osi Priorytetowych Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego na lata 2014 – 2020, przyjęty uchwałą Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 7 lipca 2015, znak: XLIII/833/2015, wraz z jego ewentualnymi późniejszymi zmianami;
- 3) „Osi Priorytetowej” – należy przez to rozumieć ..... [numer i nazwa osi priorytetowej właściwej dla Projektu]
- 4) „Działaniu” – należy przez to rozumieć..... [numer i nazwa działania właściwego dla Projektu]
- 5) „dofinansowaniu” – należy przez to rozumieć wsparcie udzielane Beneficjentowi ze środków publicznych na podstawie Umowy, w formie współfinansowania UE oraz w formie współfinansowania krajowego z budżetu państwa³;
- 6) „dotacji celowej” – należy przez to rozumieć dotację o jakiej mowa w art. 186 pkt 3 ustawy o finansach publicznych, stanowiącą część dofinansowania pochodzącą z budżetu państwa, przekazywaną Beneficjentowi jako współfinansowanie krajowe;
- 7) „płatnościach ze środków europejskich” – należy przez to rozumieć część dofinansowania pochodzącą ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego przekazywaną Beneficjentowi w formie płatności z rachunku Ministra Finansów w Banku Gospodarstwa Krajowego (BGK), o którym mowa w art. 200 ust. 1 ustawy o finansach publicznych;
- 8) Instytucji Zarządzającej/IZ RPO WL – należy przez to rozumieć Zarząd Województwa Lubelskiego;

---

³ Skreślić, jeśli nie dotyczy

- 9) „rachunku bankowym Beneficjenta” – należy przez to rozumieć odpowiednio rachunek bankowy wyodrębniony dla Projektu, nr ....., prowadzony przez [nazwa instytucji prowadzącej rachunek], na który BGK/IZ RPO WL⁴ przekazuje dofinansowanie w formie refundacji oraz – jeżeli Beneficjent zadeklarował zamiar korzystania z systemu zaliczkowego – rachunek wyodrębniony dla Projektu, nr ....., na który BGK przekazuje dofinansowanie w formie zaliczki i z którego Beneficjent dokonuje płatności ze środków zaliczki;
- 10) rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej – należy przez to rozumieć wyodrębniony rachunek nr ....., prowadzony w ....., na którym są gromadzone środki dotacji celowej⁵;
- 11) „wydatkach kwalifikowalnych” – należy przez to rozumieć wydatki spełniające wszystkie warunki, pozwalające uznać je za kwalifikowalne, określone w Programie, w Uszczegółowieniu Programu, w Regulaminie konkursu nr ....., w aktach prawa powszechnie obowiązującego mających zastosowanie do Beneficjenta lub Projektu, jak również określone w Umowie oraz Wytycznych;
- 12) „Umowie” – należy przez to rozumieć niniejszą umowę;
- 13) „rozporządzeniu ogólnym”, „ustawie wdrożeniowej”, „ustawie o finansach publicznych” – rozumie się przez to odpowiednio: Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r., ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego Na Rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające Rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE, Seria L, 2013 r., Nr 347, s. 320), ustawę z dnia 11 lipca 2014 r. o zasadach realizacji programów w zakresie polityki spójności finansowanych w perspektywie finansowej 2014-2020 (Dz. U. z 2014 r., poz. 1146, z późn. zm.) oraz ustawę z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r., poz. 885, z późn. zm.);
- 14) „sile wyższej” - należy przez to rozumieć zdarzenie bądź połączenie zdarzeń obiektywnie niezależnych od Beneficjenta lub Instytucji Zarządzającej RPO WL, które zasadniczo i istotnie utrudniają wykonywanie części lub całości zobowiązań wynikających z Umowy, których Beneficjent lub Instytucja Zarządzająca RPO nie mogły przewidzieć i którym nie mogły zapobiec ani ich przezwyciężyć i im przeciwdziałać;
- 15) „rozliczeniu zaliczki” – należy przez to rozumieć wykazanie przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych we wniosku o płatność rozliczającym zaliczkę, złożonym do Instytucji Zarządzającej w terminie i na warunkach określonych w Umowie oraz zgodnie z Wytycznymi, lub zwrot zaliczki;
- 16) „Projekcie” - należy przez to rozumieć projekt pn:.....[nazwa Projektu], ujęty we wniosku o dofinansowanie nr .....

⁴ Niepotrzebne skreślić

⁵ Skreślić, jeśli nie dotyczy.

- 17) SL2014 – należy przez to rozumieć aplikację główną centralnego systemu teleinformatycznego, o którym mowa w art. 69 ustawy wdrożeniowej;
- 18) „Wytycznych horyzontalnych” – należy przez to rozumieć wytyczne horyzontalne, wydane przez na podstawie art. 5 ust. 1 ustawy wdrożeniowej przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego;
- 19) „Wytycznych programowych” – należy przez to rozumieć wytyczne programowe, wydane przez Instytucję Zarządzającą na podstawie art. 7 ust. 1 ustawy wdrożeniowej;
- 20) „Wytycznych” – należy przez to rozumieć Wytyczne horyzontalne oraz Wytyczne programowe;
- 21) „zamówieniu publicznym” – należy przez to rozumieć pisemną umowę odpłatną, zawartą pomiędzy zamawiającym a wykonawcą, której przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty budowlane przewidziane w Projekcie, przy czym dotyczy to zarówno to umów o udzielenie zamówienia zgodnie z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych, jak i umów dotyczących zamówień zgodnie z zasadą konkurencyjności, o której mowa w Wytycznych programowych;
- 22) „Powierzającym” – należy przez to rozumieć Ministra Infrastruktury i Rozwoju, który jako administrator danych osobowych powierzył Instytucji Zarządzającej przetwarzanie danych osobowych w ramach zbioru: Centralny system teleinformatyczny wspierający realizację programów operacyjnych;
- 23) „najwyższej staranności” – należy przez to rozumieć staranność właściwą dla realizacji przedsięwzięć o charakterze priorytetowym, obejmującą podejmowanie we własnym zakresie wszelkich działań, w celu wykonania obowiązków wynikających z Umowy w pełnej zgodności z jej treścią, Programem, Uszczegółowieniem Programu, Wytycznymi, Regulaminem konkursu oraz przepisami prawa unijnego i krajowego, dotyczącymi Beneficjenta lub Projektu, w tym podejmowanie we własnym zakresie wszelkich działań zapobiegających powstawaniu nieprawidłowości.

Przedmiot umowy

§ 2.

1. Niniejsza Umowa określa warunki, na jakich dokonywane będzie dofinansowanie w formie płatności ze środków europejskich/płatności ze środków europejskich i dotacji celowej⁶ części wydatków poniesionych przez Beneficjenta na realizację Projektu określonego we wniosku. Wniosek o dofinansowanie realizacji Projektu jest załącznikiem nr 1 do Umowy. Przy wykonywaniu Umowy Beneficjent zobowiązuje się dołożyć najwyższej staranności.
2. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu w oparciu o wniosek, o którym mowa w ust. 1, w oparciu o Studium wykonalności dla Projektu oraz w oparciu o harmonogram

---

⁶ Niepotrzebne skreślić

rzeczowo – finansowy. Studium wykonalności oraz harmonogram rzeczowo-finansowy stanowią odpowiednio załączniki nr 2 i 3 do Umowy. W przypadku dokonania za zgodą Instytucji Zarządzającej zmian w Projekcie w trybie określonym w Umowie, Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu, uwzględniając wprowadzone zmiany.

3. Całkowita wartość Projektu wynosi..... PLN (słownie:..... PLN).
4. Całkowite wydatki kwalifikowalne Projektu wynoszą: ..... PLN (słownie:.....).
5. Instytucja Zarządzająca przyznaje Beneficjentowi dofinansowanie w formach i w zakresie, o których mowa w ust. 6 albo 7 poniżej, wyłącznie w celu pokrycia wydatków kwalifikowalnych Projektu.
6. Instytucja Zarządzająca przyznaje Beneficjentowi dofinansowanie w następujących formach i zakresie⁷:
  - a) w formie płatności ze środków europejskich (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), w kwocie nieprzekraczającej ..... PLN (słownie:.....), przy czym dofinansowanie w formie płatności ze środków europejskich nie może stanowić więcej, niż..... kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu,
  - b) w formie dotacji celowej, w kwocie nieprzekraczającej ..... PLN (słownie:.....), przy czym dofinansowanie w formie dotacji celowej nie może stanowić więcej, niż..... kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu⁸.
7. Instytucja Zarządzająca przyznaje Beneficjentowi dofinansowanie w następujących formach i zakresie⁹:
  - a) w formie płatności ze środków europejskich (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) – w odniesieniu do wydatków nie objętych regułami pomocy publicznej – w kwocie nieprzekraczającej ..... PLN (słownie:.....), przy czym dofinansowanie w formie płatności ze środków europejskich nie może stanowić więcej, niż..... kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu, nieobjętych regułami pomocy publicznej¹⁰;
  - b) w formie płatności ze środków europejskich (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego) – w odniesieniu do wydatków objętych regułami pomocy publicznej – w kwocie nieprzekraczającej ..... PLN (słownie:.....), przy czym dofinansowanie w formie płatności ze środków europejskich nie może stanowić więcej, niż..... kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu, objętych regułami pomocy publicznej;
  - c) w formie płatności ze środków europejskich (ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego), jako pomoc de minimis, w kwocie..... (słownie:.....)¹¹

⁷ Niniejszy ustęp na zastosowanie wówczas, gdy przekazane Beneficjentowi dofinansowanie nie stanowi pomocy publicznej; w przeciwnym wypadku należy go wykreślić.

⁸ Skreślić, jeśli nie dotyczy

⁹ Niniejszy ustęp na zastosowanie wówczas, gdy przekazane Beneficjentowi dofinansowanie w całości lub w części stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis; w przeciwnym wypadku należy go wykreślić.

¹⁰ Skreślić, jeśli nie dotyczy.

¹¹ Skreślić, jeśli nie dotyczy.

8. Beneficjent zobowiązuje się zapewnić wkład własny w wysokości nie mniejszej, niż ..... PLN (słownie:.....) i stanowiący nie mniej, niż ... % kwoty całkowitych wydatków kwalifikowalnych Projektu. Ponadto Beneficjent zobowiązuje się pokryć ze środków własnych wszelkie wydatki niekwalifikowalne w ramach Projektu, w szczególności wydatki objęte nieprawidłowościami oraz objęte korektami finansowymi i pomniejszeniami wydatków, o których mowa w art. 24 ustawy wdrożeniowej.
9. Dla Projektu, w ramach którego uwzględnione zostały wydatki objęte regulami (schematami) pomocy publicznej lub pomocy de minimis dofinansowanie przekazywane jest zgodnie z zasadami Programu, Uszczegółowienia Programu, oraz znajdującymi zastosowanie przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/14, uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE, Seria L, 2014 r., Nr 187, s. 1), Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE, Seria L, 2013 r., Nr 352, str. 1) oraz odpowiedniego rozporządzenia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w sprawie udzielania pomocy, wydanego na podstawie art. 27 § 4 ustawy wdrożeniowej, jak również na warunkach określonych w niniejszej Umowie.
10. Refundacji lub rozliczeniu wydatków podlegają jedynie wydatki kwalifikowalne, poniesione przez Beneficjenta nie wcześniej, niż dnia 1 stycznia 2014 r. i nie później niż w dniu zakończenia finansowego realizacji Projektu, wskazanego w § 3 ust.1 pkt 3 Umowy, z zastrzeżeniem odmiennych zasad, które mogą dotyczyć projektów objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. W przypadku, gdy Beneficjent jest zobowiązany do stosowania przepisów o zamówieniach publicznych lub opisanej w Wytycznych zasady konkurencyjności, wydatki są kwalifikowalne wyłącznie, jeżeli zostały poniesione zgodnie z tymi przepisami oraz zasadą konkurencyjności.
11. Do oceny kwalifikowalności poniesionych wydatków, o ile przepisy prawa nie stanowią inaczej, stosuje się wersję Wytycznych programowych, obowiązującą w dniu poniesienia wydatku, z tym zastrzeżeniem, że dla oceny prawidłowości udzielonych przez Beneficjenta zamówień publicznych znajduje zastosowanie wersja Wytycznych programowych obowiązująca w dniu wszczęcia postępowania o udzielenie danego zamówienia publicznego. Niniejsze postanowienie nie uchyla obowiązku Beneficjenta przestrzegania przepisów prawa powszechnie obowiązującego w okresie poprzedzającym dostosowanie Wytycznych programowych do treści tych przepisów oraz możliwości uznania za niekwalifikowalny wydatku poniesionego sprzecznie z przepisami prawa powszechnie obowiązującego.
12. W przypadku zmiany Wytycznych programowych polegającej na wprowadzeniu korzystniejszych rozwiązań dla Beneficjenta, o możliwości ewentualnego stosowania zmiany do wydatków poniesionych przed dniem rozpoczęcia stosowania zmienionych Wytycznych programowych rozstrzyga treść tych Wytycznych. Jeżeli treść Wytycznych programowych nie reguluje tego zagadnienia, zastosowanie zmienionych Wytycznych do wydatków, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym, wymaga zawarcia aneksu do niniejszej Umowy.
13. W przypadku zmiany Wytycznych horyzontalnych, Beneficjent w okresie przed dostosowaniem Wytycznych programowych do Wytycznych horyzontalnych zobowiązany jest do stosowania Wytycznych horyzontalnych w zmienionym zakresie.

14. Jeżeli Beneficjent w ramach realizacji projektu udziela pomocy publicznej lub pomocy de minimis, ma obowiązek udzielić wsparcia zgodnie z zasadami Programu, Uszczegółowienia Programu, oraz znajdującymi zastosowanie przepisami prawa powszechnie obowiązującego, w szczególności Rozporządzenia Komisji (UE) nr 651/14, uznającego niektóre rodzaje pomocy za zgodne z rynkiem wewnętrznym w zastosowaniu art. 107 i 108 Traktatu (Dz. Urz. UE, Seria L, 2014 r., Nr 187, s. 1), Rozporządzenia Komisji (UE) nr 1407/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy de minimis (Dz. Urz. UE, Seria L, 2013 r., Nr 352, str. 1) oraz odpowiedniego rozporządzenia ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego w sprawie udzielania pomocy, wydanego na podstawie art. 27 § 4 ustawy wdrożeniowej, jak również na warunkach określonych w niniejszej Umowie.
15. Wydatek Beneficjenta jest wydatkiem kwalifikowalnym wyłącznie wówczas, gdy łącznie spełnia wszystkie warunki, pozwalające uznać dany wydatek za kwalifikowalny, określone w Programie, w Uszczegółowieniu Programu, w Regulaminie konkursu nr ....., w aktach prawa powszechnie obowiązującego mających zastosowanie do Beneficjenta lub Projektu, jak również określone w Umowie lub Wytocznych, w tym:
- 1) został poniesiony w ramach Projektu, który zarówno w toku procedury oceny i wyboru projektów, jak i w dacie podpisania Umowy spełniał wszystkie kryteria wyboru projektów, w oparciu o które dokonano oceny Projektu, tj. spełniał wszystkie kryteria obligatoryjne (takie, których spełnienie było niezbędne do przyznania dofinansowania), jak również spełniał kryteria fakultatywne (stanowiące podstawę przyznania punktów) w zakresie niezbędnym do uzyskania dofinansowania, biorąc pod uwagę zasady określone w Regulaminie konkursu nr .....”;
  - 2) jest zgodny z Programem, Uszczegółowieniem Programu oraz Regulaminem konkursu nr .....;
  - 3) jest zgodny z postanowieniami Umowy oraz z Wytocznymi;
  - 4) jest zgodny z przepisami prawa unijnego oraz prawa krajowego, w tym przepisami regulującymi udzielanie pomocy publicznej lub pomocy de minimis, jeżeli mają zastosowanie;
  - 5) został uwzględniony w zakresie rzeczowym Projektu, zawartym we wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w ust. 1;
  - 6) jest niezbędny do realizacji celów Projektu i został poniesiony w związku z realizacją Projektu, zrealizowanego rzeczowo w terminie, o którym mowa w § 3 ust. 1 pkt 2 Umowy;
  - 7) został dokonany w sposób przejrzysty, racjonalny i efektywny, z zachowaniem zasad uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów;
  - 8) został należycie udokumentowany;
  - 9) został wykazany we wniosku o płatność.
16. Beneficjent nie może powoływać się na żadne czynności podejmowane przez Instytucję Zarządzającą, w szczególności polegające na wyborze Projektu do dofinansowania, zawarciu Umowy, poświadczeniu wniosku o płatność czy też wypłacie dofinansowania

na pokrycie określonych wydatków, jako na czynności przesądzające ostatecznie, iż dany wydatek spełnia wszystkie kryteria kwalifikowalności, o których mowa w ust. 15. Instytucja Zarządzająca w całym okresie, o którym mowa w art. 23 ust. 3 ustawy wdrożeniowej, zachowuje uprawnienie do ponownej weryfikacji spełniania przez dany wydatek wszystkich kryteriów kwalifikowalności, o których mowa w ust. 15.

§ 3.

1. Okres realizacji Projektu ustala się na:
  - 1) rozpoczęcie realizacji: .....
  - 2) zakończenie rzeczowe realizacji: .....
  - 3) zakończenie finansowe realizacji: .....
2. Instytucja Zarządzająca może zmienić, w tym przedłużyć terminy realizacji projektu, o których mowa w ust. 1, na uzasadniony wniosek Beneficjenta.
3. Projekt będzie realizowany zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym realizacji Projektu uzgodnionym z Instytucją Zarządzającą przed podpisaniem Umowy, o którym mowa w § 2 ust. 2 Umowy.
4. Projekt będzie realizowany przez:.....*[jeżeli dotyczy, należy wpisać jednostkę organizacyjną Beneficjenta realizującą projekt lub partnerów projektu, jeżeli projekt realizowany jest w partnerstwie].*
5. Wypłata dofinansowania następuje wyłącznie na podstawie wniosku o płatność lub wniosku o płatność zaliczkową. Beneficjent przekazuje do Instytucji Zarządzającej, wnioski o płatność w celach sprawozdawczych i rozliczenia wydatków oraz wnioski o płatność zaliczkową, w celu uzyskania zaliczki.
6. Beneficjent przekazuje Instytucji Zarządzającej, nie później niż do 10 dnia od podpisania niniejszej umowy harmonogram składania wniosków o płatność zaliczkową, w podziale na miesiące na cały okres realizacji projektu, wg wzoru określonego w załączniku nr 4 do niniejszej umowy.

§ 4.

1. Beneficjent ponosi wyłączną odpowiedzialność wobec osób trzecich za szkody powstałe w związku z realizacją Projektu.
2. Prawa i obowiązki Beneficjenta wynikające z niniejszej Umowy nie mogą być przenoszone na rzecz osób trzecich.
3. Beneficjent zobowiązuje się do realizacji Projektu z najwyższą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zapewniając wykonywanie czynności związanych z realizacją Projektu przez profesjonalną i wykwalifikowaną kadrę oraz w sposób, który zapewni prawidłową i terminową realizację Projektu oraz osiągnięcie celów (produktów i rezultatów) zakładanych we wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1 niniejszej Umowy. Beneficjent jest

nadto zobowiązany do realizacji Projektu zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i procedurami w ramach Programu¹².

4. Beneficjent nie jest odpowiedzialny wobec drugiej strony lub nie będzie uznany za naruszającego postanowienia niniejszej Umowy w związku z niewykonaniem lub nienależytym wykonaniem obowiązków wynikających z Umowy tylko w takim zakresie, w jakim takie niewykonanie lub nienależyte wykonanie obowiązków umownych jest wynikiem działania siły wyższej.
5. Województwo Lubelskie nie ponosi odpowiedzialności za szkodę związaną z pogorszeniem warunków lub zwiększeniem kosztów realizacji Projektu wynikającymi z ewentualnych zmian obowiązujących przepisów prawa krajowego, lub Wytycznych mających zastosowanie do Beneficjenta lub Projektu, do których może dojść po zawarciu niniejszej Umowy. W szczególności pogorszenie warunków lub zwiększenie kosztów realizacji Projektu nie skutkuje zwiększeniem kwoty przyznanego dofinansowania.
6. Beneficjent przy realizacji niniejszej Umowy zobowiązuje się do stosowania niżej wymienionych Wytycznych i wyraża zgodę na postępowanie wobec niego zgodnie z warunkami i zasadami wynikającymi z tych Wytycznych:
  - a) Wytycznych Programowych;
  - b) Wytycznych w zakresie zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód i projektów hybrydowych na lata 2014-2020;
  - c) Wytycznych w zakresie gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020;
  - d) Wytycznych w zakresie monitorowania postępu rzeczowego realizacji programów operacyjnych na lata 2014-2020;
  - e) Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2014-2020;
  - f) Wytycznych w zakresie zasad realizacji przedsięwzięć w obszarze edukacji z udziałem środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020;
  - g).....

7. Obowiązek stosowania przez Beneficjenta Wytycznych oraz wyrażenie zgody na postępowanie wobec niego zgodnie z warunkami i zasadami określonymi w Wytycznych obejmuje również wszelkie zmiany Wytycznych, o których mowa w ust. 6, dokonane po zawarciu niniejszej Umowy. Instytucja Zarządzająca zobowiązuje się powiadomić Beneficjenta o wszelkich zmianach Wytycznych, o których mowa w ust. 6, za pośrednictwem strony internetowej www.rpo.lubelskie.pl

8. Jeżeli Projekt jest operacją generującą dochód, w rozumieniu art. 61 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, zaś jego potencjalne dochody zostały określone przy pomocy metody luki w finansowaniu (art. 61 ust. 3 lit. b rozporządzenia ogólnego), Beneficjent ma obowiązek monitorować dochód wygenerowany przez Projekt do dnia zakończenia realizacji Projektu.

¹² Przed podpisaniem umowy Beneficjent zobowiązany jest złożyć oświadczenie o zgodności projektu z wymaganiami prawa unijnego w zakresie postępowania ws. oceny oddziaływania na środowisko lub o dostosowaniu projektu do wymagań prawa unijnego w zakresie postępowania ws. oceny oddziaływania na środowisko, stanowiące załączniki nr 2a i 2b do niniejszej umowy.

Całość dochodów wygenerowanych w okresie realizacji Projektu, pochodzących ze źródeł dochodów nieuwzględnionych przy określaniu potencjalnego dochodu tego Projektu, Beneficjent wykazuje nie później, niż we wniosku o płatność końcową, odejmując ten dochód od wydatków kwalifikowalnych Projektu. Beneficjent ma obowiązek niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o uzyskaniu każdego podlegającego monitorowaniu dochodu, niewykazanego w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym oraz o przyczynach jego niewykazania; Beneficjent ma obowiązek zwrócić przedmiotowy dochód na każde żądanie Instytucji Zarządzającej, we wskazanym przez nią terminie.

9. Jeżeli Projekt jest operacją generującą dochód, w rozumieniu art. 61 ust. 1 rozporządzenia ogólnego, jednakże nie ma możliwości obiektywnego określenia dochodów z wyprzedzeniem (art. 61 ust. 6 rozporządzenia ogólnego), Beneficjent ma obowiązek monitorować dochód wygenerowany przez Projekt w okresie trzech lat od zakończenia realizacji Projektu lub do terminu na złożenie dokumentów dotyczących zamknięcia programu określonego w przepisach dotyczących poszczególnych funduszy¹³, w zależności który termin nastąpi wcześniej. Beneficjent ma obowiązek niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o uzyskaniu każdego podlegającego monitorowaniu dochodu oraz zwrócić ten dochód, na każde żądanie Instytucji Zarządzającej, we wskazanym przez nią terminie.

10. Jeżeli Projekt generuje dochód wyłącznie w okresie jego realizacji (art. 65 ust. 8 rozporządzenia ogólnego), Beneficjent ma obowiązek monitorować dochód wygenerowany przez Projekt do dnia zakończenia realizacji Projektu. Całość dochodów wygenerowanych w okresie realizacji Projektu, nie wziętych pod uwagę w czasie zatwierdzania Projektu, Beneficjent wykazuje nie później, niż we wniosku o płatność końcową, odejmując ten dochód od wydatków kwalifikowalnych Projektu. Beneficjent ma obowiązek niezwłocznie poinformować Instytucję Zarządzającą o uzyskaniu każdego podlegającego monitorowaniu dochodu, niewykazanego w sposób, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym oraz o przyczynach jego niewykazania; Beneficjent ma obowiązek zwrócić przedmiotowy dochód na każde żądanie Instytucji Zarządzającej, we wskazanym przez nią terminie.

11. Czasowy i przedmiotowy zakres obowiązku monitorowania dochodu pozostaje bez wpływu w szczególności na możliwość uznania za nieprawidłowość wadliwego wykonania analizy finansowej przy ustalaniu poziomu luki w finansowaniu.

Płatności

§ 5.

1. Płatności ze środków europejskich są przekazywane Beneficjentowi przez Instytucję Zarządzającą za pośrednictwem Banku Gospodarstwa Krajowego w formie:
  - 1) refundacji poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych na realizację Projektu w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej. Przekazanie płatności pośredniej następuje w terminie do 2 miesięcy od dnia

¹³ Terminem tym jest 15 lutego 2025 r. W wyjątkowych sytuacjach Komisja Europejska na wniosek państwa członkowskiego może przedłużyć ten termin do dnia 1 marca 2025 r.

złożenia przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej poprawnego wniosku Beneficjenta o płatność, z zastrzeżeniem ust. 4-9.

2) zaliczki w jednej lub kilku transzach na zasadach określonych w § 6 Umowy.

2. Dotacja celowa jest przekazywana Beneficjentowi przez Instytucję Zarządzającą w formie¹⁴ refundacji poniesionych przez Beneficjenta wydatków kwalifikowalnych na realizację Projektu w postaci płatności pośrednich i płatności końcowej. Przekazanie płatności pośredniej następuje w terminie do 2 miesięcy od dnia złożenia przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej poprawnego wniosku Beneficjenta o płatność, z zastrzeżeniem ust. 3, 5 –9.
3. W przypadku braku wystarczających środków na rachunku bankowym Instytucji Zarządzającej Programem, z którego dokonywana jest wypłata dotacji celowej, dofinansowanie zostanie wypłacone Beneficjentowi niezwłocznie po wpływie na rachunek bankowy Instytucji Zarządzającej niezbędnej wysokości środków dotacji celowej¹⁵.
4. W przypadku braku wystarczających środków na rachunku bankowym Ministra Finansów w BGK, z którego dokonywana jest wypłata środków europejskich, dofinansowanie zostanie wypłacone Beneficjentowi niezwłocznie po wpływie na rachunek bankowy Ministra Finansów niezbędnej wysokości środków europejskich.
5. Beneficjent składa wniosek o płatność nie częściej niż raz w miesiącu, ale nie rzadziej niż co trzy miesiące. Pierwszy wniosek o płatność składa nie później niż w terminie trzech miesięcy od daty podpisania umowy, kolejne wnioski nie częściej niż raz w miesiącu, ale nie rzadziej niż co trzy miesiące licząc od daty złożenia poprzedniego wniosku o płatność. Brak wydatków po stronie Beneficjenta nie zwalnia go z obowiązku przedkładania wniosków o płatność z wypełnioną częścią dotyczącą rzeczowego przebiegu realizacji Projektu. W tym przypadku Beneficjent składa wniosek o płatność, pełniący funkcję sprawozdawczą, co trzy miesiące licząc od dnia podpisania umowy (pierwszy wniosek o płatność) lub od dnia złożenia poprzedniego wniosku o płatność. Od dnia podpisania umowy Beneficjenci należący do sektora finansów publicznych zobligowani są ujmować wydatki kwalifikowalne we wniosku o płatność przekazywanym IZ w terminie do 3 miesięcy od dnia ich poniesienia. Wydatek kwalifikowalny poniesiony przed podpisaniem niniejszej Umowy powinien zostać ujęty w pierwszym wniosku o płatność.
6. Warunkiem przekazania Beneficjentowi płatności ze środków europejskich/dotacji celowej¹⁶ w formie refundacji poniesionych wydatków jest:
  - 1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej spełniającego wymogi formalne, merytoryczne i finansowe wniosku o płatność wraz z następującymi załącznikami:
    - a) kopiami faktur lub innych dokumentów o równoważnej wartości dowodowej,
    - b) opatrzonymi datą dowodami zapłaty,
    - c) kopiami dokumentów potwierdzających odbiór urządzeń lub wykonanie prac¹⁷,
    - d) w przypadku zakupu urządzeń, które nie zostały zamontowane, kopiami protokołów odbioru urządzeń lub przyjęcia materiałów, z podaniem miejsca ich składowania¹⁸,
    - e) kopiami umów oraz aneksów zawartych z wykonawcami/dostawcami;

¹⁴Wykreślić, gdy nie występuje współfinansowanie krajowe.

¹⁵Wykreślić, gdy nie występuje współfinansowanie krajowe.

¹⁶Niepotrzebne skreślić.

¹⁷Załącznik wymagany w przypadku, gdy obowiązek sporządzenia tych dokumentów wynika z umowy z wykonawcą lub przepisów prawa.

¹⁸Załącznik wymagany w przypadku, gdy obowiązek sporządzenia tych dokumentów wynika z umowy z wykonawcą lub przepisów prawa.

- f) kopiami innych dokumentów potwierdzających i uzasadniających prawidłową realizację Projektu;
- 2) poświadczenie faktycznego i prawidłowego poniesienia wydatków oraz ich kwalifikowalności przez Instytucję Zarządzającą;
  - 3) dostępność środków na rachunku bankowym Ministra Finansów w BGK/ oraz na rachunku Instytucji Zarządzającej¹⁹;
  - 4) wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia, o którym mowa w § 9.
7. Instytucja Zarządzająca, po dokonaniu weryfikacji przekazanego przez Beneficjenta wniosku o płatność, poświadczeniu wysokości i prawidłowości poniesionych wydatków kwalifikowalnych w nim ujętych, zatwierdza wysokość dofinansowania i przekazuje Beneficjentowi informację w tym zakresie. W przypadku wystąpienia rozbieżności między kwotą wnioskowaną przez Beneficjenta we wniosku o płatność a wysokością dofinansowania zatwierdzonego do wypłaty, Instytucja Zarządzająca załącza do informacji uzasadnienie.
  8. W przypadku stwierdzenia braków lub błędów formalnych lub merytorycznych w złożonym wniosku o płatność Instytucja Zarządzająca może dokonać uzupełnienia lub poprawienia wniosku o płatność, o czym informuje Beneficjenta, lub wzywa Beneficjenta do poprawienia lub uzupełnienia wniosku lub do złożenia dodatkowych wyjaśnień w wyznaczonym terminie.
  9. Instytucja nie może poprawiać lub uzupełniać:
    - 1) zestawienia dokumentów potwierdzających poniesione wydatki objęte wnioskiem, o ile nie dotyczy to oczywistych omyłek pisarskich i omyłek rachunkowych,
    - 2) załączonych dokumentów potwierdzających poniesione wydatki.
  10. Niezłożenie przez Beneficjenta żądanych wyjaśnień lub nieusunięcie przez niego braków lub błędów, powoduje wstrzymanie przekazania środków dofinansowania. Za okres wstrzymania dofinansowania Beneficjentowi nie przysługują w stosunku do Instytucji Zarządzającej jakiegokolwiek roszczenia, w tym roszczenie o zapłatę odsetek.
  11. Płatności ze środków europejskich i dotacji celowej²⁰ są przekazywane w wysokości procentowego udziału w wydatkach kwalifikowalnych, z zastrzeżeniem ust. 3-4.
  12. Wniosek o płatność końcową należy złożyć nie później niż w ciągu 60 dni od dnia finansowego zakończenia realizacji Projektu, za który uważa się datę poniesienia ostatniego wydatku w Projekcie, ale nie później niż 60 dni od daty finansowego zakończenia realizacji Projektu wskazanej w § 3 ust. 1 pkt 3 Umowy.
  13. Płatność końcowa w wysokości co najmniej 15% łącznej kwoty dofinansowania przyznanego w niniejszej Umowie, zostanie przekazana Beneficjentowi w formie refundacji poniesionych wydatków po:
    - 1) poświadczeniu przez Instytucję Zarządzającą ostatniego wniosku o płatność;

---

¹⁹ Niepotrzebne skreślić..

²⁰ Wykreślić , jeżeli nie występuje współfinansowanie krajowe

- 2) w przypadku gdy została przeprowadzona kontrola w miejscu realizacji Projektu, po potwierdzeniu przez Instytucję Zarządzającą, w informacji pokontrolnej, prawidłowej realizacji Projektu lub usunięcia nieprawidłowości.

14. Wnioski o płatność, załączniki do wniosków jak również korespondencja Stron dotycząca wniosków o płatność odbywa się za pośrednictwem systemu SL2014. Nie uchybia to uprawnieniu Instytucji Zarządzającej do żądania przedstawienia wszelkich dokumentów źródłowych w oryginale lub kopii uwierzytelnionej przez osobę uprawnioną do reprezentowania Beneficjenta.

§ 6.

1. Instytucja Zarządzająca RPO WL może przekazać Beneficjentowi część dofinansowania w formie zaliczki. Łączna wysokość zaliczek nie może być większa niż 85% wartości dofinansowania w formie płatności ze środków europejskich. Zaliczka może być wypłacona w jednej lub kilku transzach na podstawie wniosku Beneficjenta o płatność zaliczkową. W pozostałej części dofinansowanie stanowić będzie refundację, o której mowa w § 5 ust. 1 pkt 1 oraz ust. 2 Umowy.
2. W przypadku, gdy suma środków otrzymanych przez Beneficjenta w formie zaliczki i środków otrzymanych w formie refundacji osiągnie wskaźnik, o którym mowa w ust. 1 zd. 2, to przekazanie kolejnej płatności nastąpi w postaci refundacji.
3. Beneficjent może ubiegać się o wypłatę zaliczki nie częściej niż raz w miesiącu, przy czym nie później, niż do dnia 30 listopada danego roku kalendarzowego. Otrzymałą zaliczkę Beneficjent zobowiązany jest rozliczyć w terminie 30 dni roboczych od dnia jej wpływu na rachunek bankowy Beneficjenta, za pomocą wniosku o płatność, o którym mowa w ust. 8 pkt 1.
4. Każda kolejna transza dofinansowania w formie zaliczki może być przekazana Beneficjentowi po rozliczeniu 100% poprzedniej transzy zaliczki.
5. Warunkiem otrzymania dofinansowania w formie zaliczki jest:
  - 1) przedstawienie przez Beneficjenta harmonogramu składania wniosków o płatność zaliczkową, z zastrzeżeniem, iż w danym roku kalendarzowym wnioski o płatność zaliczkową mogą być składane najpóźniej do dnia 5 listopada tego roku. Harmonogram ten może być aktualizowany w składanym wniosku o płatność;
  - 2) udokumentowanie konieczności poniesienia wydatku, poprzez przedstawienie kopii podpisanej umowy z wykonawcą/dostawcą tej części Projektu, którego dotyczy wniosek o płatność zaliczkową lub kopii podpisanej umowy z wykonawcą/dostawcą na realizację całego Projektu, w przypadku, gdy całość Projektu realizowana jest w ramach jednej umowy;
  - 3) przedstawienie przez Beneficjenta, zaświadczenia z banku o braku obciążeń kont Beneficjenta, skutkującego zajęciem środków na rachunku Beneficjenta, wydanego nie później niż 7 dni przed złożeniem wniosku o płatność zaliczkową;
  - 4) wniesienie przez Beneficjenta zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy, o którym mowa w § 9 niniejszej Umowy.
6. Wypłata zaliczki na rzecz Beneficjenta nastąpi pod warunkiem wystarczającej ilości środków europejskich na rachunku Ministra Finansów w BGK. W przypadku braku

środków wypłata nastąpi niezwłocznie po zasileniu rachunku bankowego Ministra Finansów w BGK, z zastrzeżeniem ust.7.

7. Jeżeli kwota środków europejskich na rachunku Ministra Finansów w BGK nie będzie wystarczająca do wypłaty dofinansowania dla wszystkich Beneficjentów, którzy złożyli wnioski o płatność i wnioski o płatność zaliczkową, w pierwszej kolejności wypłacone zostaną środki przeznaczone na refundację wniosków o płatność Beneficjentów RPO WL.
8. Warunkiem rozliczenia dofinansowania otrzymanego w formie zaliczki jest:
  - 1) złożenie przez Beneficjenta do Instytucji Zarządzającej spełniającego wymogi formalne, merytoryczne i finansowe wniosku o płatność, zawierającego załączniki, o których mowa w § 5 pkt 1,
  - 2) poświadczenie faktycznego i prawidłowego poniesienia wydatków oraz ich kwalifikowalności przez Instytucję Zarządzającą.
9. Odsetki od przekazanej zaliczki nie stanowią dochodu Beneficjenta i podlegają one zwrotowi na rachunek wskazany przez Instytucję Zarządzającą. Beneficjent ma obowiązek dołączyć do wniosku o płatność potwierdzenie zwrotu odsetek. Niniejszego przepisu nie stosuje się do jednostek samorządu terytorialnego.
10. W przypadku niewykorzystania całości lub części zaliczki Beneficjent ma obowiązek zwrócić niewykorzystaną całość lub część zaliczki wraz z odsetkami na rachunek bankowy wskazany przez Instytucję Zarządzającą. Beneficjent dołącza do wniosku o płatność potwierdzenie zwrotu niewykorzystanej całości lub części zaliczki wraz z odsetkami. Zwrot ten powinien nastąpić nie później niż w dniu złożenia wniosku o płatność.
11. Dniem złożenia wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę jest dzień, w którym beneficjent przedłoży Instytucji Zarządzającej wniosek o płatność spełniający wymagania formalne, wraz z dokumentami określonymi w ust. 8, potwierdzającymi poniesienie wydatków kwalifikowanych wykazanych we wniosku oraz dokumentów potwierdzających zwrot całej kwoty niewykorzystanej zaliczki wraz z odsetkami, o jakich mowa w ust.10.
12. Dokonując zwrotu środków na rachunek wskazany przez Instytucję Zarządzającą Beneficjent w tytule przelewu zamieszcza informacje na temat:
  - 1) nazwy programu i numeru projektu
  - 2) roku, w jakim przekazane zostały środki, których dotyczy zwrot,
  - 3) tytułu zwrotu,
  - 4) klasyfikacji budżetowej zwracanych środków (część, dział, rozdział, paragraf).
13. W zakresie nieuregulowanym w niniejszym paragrafie zasady dotyczące refundacji wydatków stosuje się odpowiednio.

§ 7.

1. Jeżeli Beneficjent wykorzystał dofinansowanie niezgodnie z przeznaczeniem, z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy o finansach publicznych lub pobrał dofinansowanie nienależnie albo w nadmiernej wysokości, Beneficjent zobowiązuje się do zwrotu dofinansowania wraz z odsetkami w wysokości jak dla zaległości

podatkowych, naliczanymi zgodnie z art. 207 ustawy o finansach publicznych, w kwocie, w terminie i na rachunek wskazany przez Instytucję Zarządzającą.

2. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o których mowa w ust. 1, Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do:
  - a) zwrotu dofinansowania, wraz z należnymi odsetkami lub do
  - b) wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatności na rzecz Beneficjenta o kwotę podlegającą zwrotowi, wraz z należnymi odsetkami,w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
3. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 2, Instytucja Zarządzająca wydaje decyzję określającą kwotę przypadającą do zwrotu i termin, od którego nalicza się odsetki, oraz sposób zwrotu środków.
4. W przypadku niezłożenia wniosku o płatność rozliczającego zaliczkę w wymaganym terminie lub w wymaganej wysokości, Beneficjent zobowiązany jest zapłacić odsetki jak dla zaległości podatkowych od środków pozostałych do rozliczenia, na zasadach, o których mowa w art. 189 ustawy o finansach publicznych. Postanowienie niniejsze nie uchybia obowiązkowi zwrotu dofinansowania pobranego w formie zaliczki, w razie spełnienia się przesłanek, o których mowa w ust. 1.
5. W przypadku stwierdzenia okoliczności, o której mowa w ust. 4 zd. 1, Instytucja Zarządzająca wzywa Beneficjenta do:
  - a) zapłaty odsetek lub
  - b) wyrażenia zgody na pomniejszenie kolejnych płatnościw terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.
6. Po bezskutecznym upływie terminu, o którym mowa w ust. 5, Instytucja Zarządzająca wydaje decyzję o zapłacie odsetek określającą kwotę środków, od których nalicza się odsetki, termin, od którego nalicza się odsetki oraz sposób ich zapłaty.
7. Od decyzji, o których mowa w ust. 3 i ust. 6 przysługuje Beneficjentowi wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy.
8. W razie zaistnienia okoliczności, o których mowa w ust. 1 lub 4, Instytucja Zarządzająca, w celu odzyskania kwoty dofinansowania przypadającej do zwrotu oraz należnych odsetek może także skorzystać z pozostałych przysługujących jej środków prawnych, w szczególności z zabezpieczenia, o którym mowa § 9 niniejszej Umowy. Koszty czynności zmierzających do odzyskania nieprawidłowo wykorzystanego lub pobranego dofinansowania obciążają Beneficjenta.
9. Dokonując zwrotu środków Beneficjent w tytule przelewu zamieszcza informacje na temat:
  - 1) nazwy programu i numeru projektu
  - 2) roku, w jakim przekazane zostały środki, których dotyczy zwrot,
  - 3) tytułu zwrotu, a w przypadku dokonania zwrotu na podstawie decyzji, o której mowa w ust. 3, numeru decyzji,
  - 4) klasyfikacji budżetowej zwracanych środków (część, dział, rozdział, paragraf).

§ 8.

Beneficjent oświadcza, że w przypadku Projektu nie następuje nakładanie się pomocy przyznanej z funduszy Unii Europejskiej ani krajowych środków publicznych.

Zabezpieczenie zwrotu nieprawidłowo wydatkowanych środków

§ 9.²¹⁾

1. W przypadku Projektów, których wartość dofinansowania przekracza 10 000 000, 00 PLN, Beneficjent nie później niż w terminie 30 dni od dnia zawarcia niniejszej Umowy wnosi następujące zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy, na kwotę nie mniejszą niż wysokość łącznej kwoty dofinansowania, w jednej lub kilku następujących formach:
  - 1) poręczenia bankowego;
  - 2) weksla z poręczeniem wekslowym banku;
  - 3) poręczenia, o którym mowa w art. 6b ust. 5 pkt 2 ustawy z dnia 9 listopada 2000 r. o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości;
  - 4) hipoteki wraz z oświadczeniem o dobrowolnym poddaniu się egzekucji złożonym w formie aktu notarialnego;
  - 5) gwarancji bankowej;
  - 6) gwarancji ubezpieczeniowej.
2. Jeśli wartość dofinansowania Projektu nie przekracza 10 000 000,00 PLN lub Beneficjent jest podmiotem świadczącym usługi publiczne lub usługi w ogólnym interesie gospodarczym, o których mowa w art. 93 i art. 106 ust. 2 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, lub jest instytutem badawczym w rozumieniu ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o instytutach badawczych, zabezpieczeniem prawidłowej realizacji Umowy jest weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową. W pozostałym zakresie przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio.
3. Przed ustanowieniem hipoteki Beneficjent zobowiązany jest przedstawić operat szacunkowy określający wartość rynkową nieruchomości (sporządzony przez osobę dysponującą odpowiednimi uprawnieniami) oraz aktualny odpis z księgi wieczystej prowadzonej dla nieruchomości, na której hipoteka ma być ustanowiona. Hipoteka może stanowić zabezpieczenie prawidłowej realizacji Umowy tylko w wypadku gdy daje ona Województwu Lubelskiemu pierwszeństwo umożliwiające zaspokojenie wierzytelności. Jeżeli w chwili wnoszenia zabezpieczenia nieruchomość jest obciążona hipotekami ustanowionymi na rzecz innych wierzycieli, Instytucja Zarządzająca RPO WL może odmówić przyjęcia zabezpieczenia. Instytucja Zarządzająca może zażądać dokonania cesji praw z polisy ubezpieczenia nieruchomości będącej przedmiotem hipoteki, jeżeli uzna to za konieczne do zabezpieczenia prawidłowej realizacji Umowy.
4. Termin wniesienia zabezpieczenia może zostać wydłużony na pisemny i należycie uzasadniony wniosek Beneficjenta, w wypadku gdy z przyczyn niezależnych od Beneficjenta termin nie może zostać dochowany.
5. Zabezpieczenie ustanawiane jest na okres od dnia zawarcia niniejszej Umowy do upływu 5 lat od dnia dokonania ostatniej płatności na rzecz Beneficjenta.

²¹⁾ W przypadku gdy Beneficjentem jest jednostka sektora finansów publicznych lub fundacja, której jedynym fundatorem jest Skarb Państwa, obowiązków wynikających z § 9 nie stosuje się.

6. W przypadku prawidłowego wypełnienia przez Beneficjenta wszelkich zobowiązań określonych w niniejszej Umowie, Instytucja Zarządzająca RPO WL na pisemny wniosek Beneficjenta zwróci Beneficjentowi dokument stanowiący zabezpieczenie umowy po spełnieniu następujących przesłanek:

a) realizacja Umowy została całkowicie rozliczona, upłynął okres wskazany w Umowie lub innych przepisach przewidziany na kontrolę Projektu (w tym kontrolę trwałości Projektu) i nie występują przesłanki do wystąpienia zobowiązań w stosunku do Województwa Lubelskiego z tytułu realizacji Umowy (zwrot zabezpieczenia może nastąpić nie wcześniej, niż po zakończeniu postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków, po zakończeniu postępowania sądowo-administracyjnego w wyniku zaskarżenia takiej decyzji, po zakończeniu prowadzenia egzekucji administracyjnej i odzyskaniu środków);

b) Umowa została rozwiązana oraz Beneficjent całkowicie rozliczył się z przekazanych środków finansowych;

c) wskutek zmiany zabezpieczenia dochodzi do wymiany dokumentu zabezpieczającego.

Stosowanie przepisów dotyczących prawa zamówień publicznych oraz zasady konkurencyjności

§ 10.

1. Beneficjent przy przygotowaniu, udzielaniu oraz realizacji zamówień publicznych zobowiązuje się przy udzielaniu zamówień publicznych stosować w szczególności zasadę uczciwej konkurencji oraz zasadę równego traktowania wykonawców. Beneficjent zobowiązuje się do stosowania krajowych i wspólnotowych przepisów o zamówieniach publicznych, a w szczególności ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. 2013 r., poz. 907, z późn. zm.) w zakresie, w jakim ma ona zastosowanie do Beneficjenta i Projektu. Beneficjent ma również obowiązek przygotowywać, udzielać oraz realizować zamówienia publiczne zgodnie z zasadą konkurencyjności, określoną w Wytocznych programowych.
2. Beneficjent ma obowiązek udostępniać Instytucji Zarządzającej wszelkie dokumenty dotyczące zamówień publicznych udzielanych w ramach Projektu, lub dotyczące innych zamówień, w zakresie, w jakim jest to konieczne dla ustalenia kwalifikowalności wydatków w ramach Projektu.
3. Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego przekazywania Instytucji Zarządzającej informacji o wynikach wszelkich kontroli przeprowadzonych przez Prezesa Urzędu Zamówień Publicznych oraz otrzymanych zaleceniach pokontrolnych.
4. Wydatki dokonywane przez Beneficjenta są kwalifikowalne wyłącznie wówczas, gdy zostały poniesione zgodnie z mającymi zastosowanie do danego zamówienia publicznego – przepisami o zamówieniach publicznych albo z zasadą konkurencyjności, o której mowa w ust. 1. Warunki ewentualnego obniżania wartości korekt finansowych oraz wartości wydatków poniesionych nieprawidłowo, stanowiących pomniejszenie, a także ich stawki procentowe, określa rozporządzenie ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego, wydane na podstawie art. 24 ust. 13 ustawy wdrożeniowej.

§ 11.

1. Beneficjent zobowiązuje się do:
  - 1) systematycznego monitorowania przebiegu realizacji Projektu oraz niezwłocznego informowania Instytucji Zarządzającej o zaistniałych nieprawidłowościach lub o zamiarze zaprzestania realizacji Projektu;
  - 2) pomiaru wartości wskaźników osiągniętych dzięki realizacji Projektu, zgodnie ze wskaźnikami monitoringowymi zamieszczonymi we wniosku, o którym mowa w § 2 ust. 1;
  - 3) przekazywania do Instytucji Zarządzającej wszystkich dokumentów i informacji związanych z realizacją Projektu, których Instytucja Zarządzająca zażąda w okresie wskazanym w § 14 ust. 2 i 4;
2. W przypadku stwierdzenia braków formalnych bądź merytorycznych w przekazanych do Instytucji Zarządzającej informacjach lub dokumentach, o których mowa w ust. 1 pkt 3, Beneficjent zobowiązuje się do ich uzupełnienia lub złożenia wyjaśnień w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą.
3. Niewykonanie przez Beneficjenta obowiązków, o których mowa w ust. 1 pkt 3 oraz ust. 2, powoduje wstrzymanie wypłaty dofinansowania. Wypłata dofinansowania zostanie wznowiona niezwłocznie po wykonaniu tych obowiązków przez Beneficjenta. Za okres wstrzymania dofinansowania Beneficjentowi nie przysługują w stosunku do Instytucji Zarządzającej jakiegokolwiek roszczenia, w tym roszczenie o zapłatę odsetek.
4. Beneficjent zobowiązuje się współpracować z podmiotami zewnętrznymi, które na zlecenie Instytucji Zarządzającej lub innych uprawnionych podmiotów przeprowadzają badanie ewaluacyjne. Beneficjent zobowiązuje się udzielać podmiotom przeprowadzającym badanie ewaluacyjne wszelkich informacji oraz udostępniać wszelkie dokumenty, w zakresie niezbędnym do przeprowadzenia badania.

§ 12.

1. Beneficjent zobowiązuje się poddać się kontroli i audytowi w zakresie prawidłowości realizacji projektu przeprowadzonych przez Instytucję Zarządzającą lub inne uprawnione podmioty.
2. Kontrole i audyty przeprowadza się w siedzibie kontrolującego na podstawie dostarczonych dokumentów lub w każdym miejscu związanym z realizacją projektu. Beneficjent zobowiązuje się poddać kontroli i audytowi począwszy od dnia zawarcia niniejszej Umowy do dnia upływu terminu ustalonego zgodnie z § 14 ust. 2 -4, jak również w okresie trwałości projektu.
3. Beneficjent w związku z kontrolą lub audytem zobowiązuje się w szczególności:
  - 1) zapewnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, pełen dostęp do wszystkich dokumentów związanych bezpośrednio z realizacją Projektu, w tym możliwość tworzenia ich uwierzytelnionych kopii i odpisów, jak również – jeżeli jest to konieczne do stwierdzenia kwalifikowalności wydatków w ramach Projektu – pełen dostęp do dokumentów niezwiązanych bezpośrednio z realizacją Projektu;

- 2) zapewnić podmiotom, o których mowa w ust. 1, pełen dostęp do pomieszczeń i terenu realizacji Projektu, jak również do związanych z projektem systemów teleinformatycznych;
- 3) udzielać podmiotom, o których mowa w ust. 1, wszelkich wyjaśnień dotyczących realizacji Projektu.
5. Nieudostępnienie wszystkich wymaganych dokumentów, niezapewnienie pełnego dostępu, o którym mowa w ust. 3 pkt 2, a także niezłożenie wyjaśnień dotyczących realizacji Projektu ust. 3, jest traktowane jak odmowa poddania się kontroli.
6. Beneficjent jest zobowiązany realizować skierowane do niego zalecenia pokontrolne, a w szczególności wdrożyć wskazane w zaleceniach działania naprawcze.
7. Beneficjent zobowiązuje się do obligatoryjnego informowania Instytucji Zarządzającej RPO WL o wynikach wszystkich kontroli i audytów przeprowadzanych przez Najwyższą Izbę Kontroli oraz inne podmioty uprawnione na podstawie odrębnych przepisów do przeprowadzania kontroli i audytów, w terminie 7 dni od otrzymania wyników kontroli.
8. Kontrole i audyty będą prowadzone zgodnie z art. 22-25 ustawy wdrożeniowej oraz zgodnie z postanowieniami Wytycznych programowych.
9. Stwierdzenie nieprawidłowości indywidualnej lub systemowej będzie skutkowało – w zależności od chwili stwierdzenia nieprawidłowości - pomniejszeniem wartości wydatków kwalifikowalnych ujętych we wniosku o płatność złożonym przez Beneficjenta o kwotę wydatków poniesionych nieprawidłowo lub nałożeniem korekty finansowej, zgodnie z art. 24-25 ustawy wdrożeniowej oraz zgodnie z treścią Wytycznych programowych.
10. Niestwierdzenie wystąpienia nieprawidłowości na wcześniejszym etapie, w szczególności w toku oceny Projektu, przed zawarciem Umowy, jak również w toku wcześniejszej kontroli, nie stanowi przesłanki do odstąpienia od podjęcia działań, o których mowa w ust. 9, w przypadku późniejszego stwierdzenia jej wystąpienia.

§ 13.

Beneficjent zobowiązuje się do poinformowania pisemnie Instytucji Zarządzającej o wszystkich realizowanych przez siebie projektach finansowanych z funduszy strukturalnych, Funduszu Spójności lub innych funduszy Unii Europejskiej na dzień podpisania Umowy. W sytuacji, gdyby okoliczność, o której mowa w zdaniu pierwszym, powstała po zawarciu Umowy, Beneficjent zobowiązuje się do niezwłocznego pisemnego poinformowania o jej zaistnieniu Instytucji Zarządzającej.

§ 14.

1. Beneficjent zobowiązuje się do prowadzenia wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji Projektu w sposób przejrzysty, tak aby była możliwa identyfikacja poszczególnych operacji księgowych i bankowych.
2. Beneficjent jest zobowiązany poinformować Instytucję Zarządzającą o miejscu przechowywania dokumentacji związanej z realizacją Projektu. Z zastrzeżeniem ust. 4 Beneficjent zobowiązuje się do przechowywania dokumentacji związanej z realizacją

Projektu, w sposób zapewniający jej bezpieczeństwo i nienaruszalność, przez okres trzech lat od dnia 31 grudnia następującego po złożeniu do Komisji Europejskiej zestawienia wydatków, w którym ujęto ostatni wydatek dotyczący Projektu. Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta o dacie rozpoczęcia okresu, o którym mowa w zdaniu poprzedzającym.

3. Instytucja Zarządzająca może przedłużyć termin, o którym mowa w ust. 2 lub 4, na czas oznaczony, nie dłuższy, niż 5 lat, informując o tym Beneficjenta na piśmie przed upływem tego terminu. Przedłużenie terminu na zasadach, o których mowa w zdaniu poprzedzającym, nie wymaga sporządzenia aneksu do niniejszej Umowy.
4. Beneficjent jest zobowiązany do przechowywania dokumentów dotyczących pomocy publicznej przez okres 10 lat od dnia przyznania pomocy.

§ 15.

Beneficjent zobowiązuje się do przedstawiania na żądanie Instytucji Zarządzającej wszelkich informacji i wyjaśnień związanych z realizacją Projektu w wyznaczonym przez nią terminie.

§ 15a

1. Jeżeli Projekt zakłada wykorzystanie infrastruktury zarówno na cele gospodarcze, jak i niegospodarcze, sposób wykorzystania infrastruktury badawczej, na którą przyznano dofinansowanie na podstawie Umowy, podlega monitorowaniu, w celu ustalenia, czy wykorzystanie infrastruktury na cele gospodarcze nie przekracza zakresu założonego przez Beneficjenta w Projekcie.
2. Monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej odbywa się przez cały okres jej amortyzacji, zgodnie z metodą amortyzacji przyjętą przez Beneficjenta, niezależnie od upływu okresu trwałości, o którym mowa w § 17 ust. 4 Umowy. Jeżeli poszczególne składniki infrastruktury amortyzują się w różnych okresach, sposób wykorzystania każdego ze składników podlega monitorowaniu we właściwym dla niego okresie amortyzacji.
3. Monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej następuje w cyklach rocznych, zgodnie z zasadami rachunkowości przyjętymi u Beneficjenta.
4. Monitorowanie sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej odbywa się w oparciu o wskaźniki określone w Projekcie (w załączniku do wniosku o dofinansowanie pn.: Analiza przedstawiająca strukturę wykorzystania powstałej w ramach projektu infrastruktury na cele gospodarcze i niegospodarcze.. Wskaźniki wybrane do monitorowania sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej nie podlegają zmianom w całym okresie monitorowania.
5. W ramach obowiązku monitorowania sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej Beneficjent składa Instytucji Zarządzającej w cyklach rocznych, w terminie 60 dni od dnia zakończenia okresu rocznego, o którym mowa w ust. 3, sprawozdania ze sposobu i zakresu wykorzystania infrastruktury badawczej na cele gospodarcze i niegospodarcze, w oparciu o wskaźniki, o których mowa w ust. 4. Beneficjent, na żądanie Instytucji Zarządzającej, jest zobowiązany przedłożyć Instytucji Zarządzającej wszystkie dokumenty, dotyczące sposobu wykorzystania infrastruktury badawczej, w tym dokumentację finansowo-księgową.
6. W przypadku, gdy w danym okresie rocznym, o którym mowa w ust. 3, zakres wykorzystania infrastruktury badawczej na cele gospodarcze, założony w Projekcie, zostanie przekroczony, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu otrzymanego dofinansowania, w zakresie przekraczającym dopuszczalną intensywność pomocy publicznej, o której mowa w § 2 Umowy. Wielkość kwoty przypadającej do zwrotu ustala się proporcjonalnie do okresu amortyzacji infrastruktury, o którym mowa w ust. 2, założonego przez Beneficjenta w

Projekcie zakresu wykorzystania infrastruktury badawczej na cele gospodarcze i niegospodarcze, jak również stopnia przekroczenia tego zakresu w danym okresie rocznym.

7. W przypadku opisanym w ust. 6, w zakresie, w jakim otrzymane dofinansowanie nie przekracza dopuszczalnej intensywności pomocy publicznej, o której mowa w § 2, Instytucja Zarządzająca może wezwać Beneficjenta do zawarcia w wyznaczonym terminie opracowanego przez tę instytucję aneksu do Umowy, stanowiącego podstawę udzielenia pomocy publicznej nie podlegającej zwrotowi. W przypadku braku zawarcia przedmiotowego aneksu do Umowy, w wyznaczonym terminie, z przyczyn leżących po stronie Beneficjenta, zwrotowi podlega również ta część dofinansowania, której podstawą udzielenia miał być aneks do Umowy, do którego zawarcia nie doszło.

Obowiązki informacyjne

§ 16.

1. Beneficjent jest zobowiązany do wypełniania obowiązków informacyjnych i promocyjnych zgodnie z zapisami *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013*, *Rozporządzenia Wykonawczego Komisji (UE) nr 821/2014*, *Rozporządzenia Delegowanego Komisji (UE) nr 480/2014*, *Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013* oraz zgodnie z instrukcjami i wskazówkami zawartymi w Wytycznych programowych.

Beneficjent jest zobowiązany w szczególności do:

- a) oznaczania znakiem Unii Europejskiej, znakiem Funduszy Europejskich oraz oficjalnym logo promocyjnym województwa: wszystkich prowadzonych działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących projektu; wszystkich dokumentów związanych z realizacją projektu podawanych do wiadomości publicznej; wszystkich dokumentów i materiałów dla osób i podmiotów uczestniczących w projekcie.
- b) umieszczania przynajmniej jednego plakatu o minimalnym formacie A3 lub odpowiednio tablicy informacyjnej i/lub promocyjnej w miejscu realizacji projektu.
- c) umieszczania opisu projektu na stronie internetowej, w przypadku posiadania strony internetowej.
- d) przekazywania osobom i podmiotom uczestniczącym w projekcie informacji, że projekt uzyskał dofinansowanie przynajmniej w formie odpowiedniego oznakowania.
- e) dokumentowanie działań informacyjnych i promocyjnych prowadzonych w ramach projektu.

2. Beneficjent udostępnia Instytucji Zarządzającej na potrzeby informacji i promocji Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego wszystkie utwory informacyjno-promocyjne powstałe w trakcie realizacji Projektu, w postaci m.in.: materiałów zdjęciowych, audiowizualnych oraz prezentacji dotyczących projektu i udziela nieodpłatnie licencji niewyłącznej, obejmującej prawo do korzystania z nich bezterminowo na terytorium Unii Europejskiej w zakresie następujących pól eksploatacji:

- 1) w zakresie utrwalania i zwielokrotniania utworu – wytwarzanie określoną techniką egzemplarzy utworu, w tym techniką drukarską, reprograficzną, zapisu magnetycznego oraz techniką cyfrową;
- 2) w zakresie obrotu oryginałem albo egzemplarzami, na których utwór utrwalono – wprowadzanie do obrotu, użyczenie lub najem oryginału albo egzemplarzy;

- 3) w zakresie rozpowszechniania utworu w sposób inny niż określony w pkt 2 – publiczne wykonanie, wystawianie, wyświetlanie, odtworzenie oraz nadawanie i reemitowanie, a także publiczne udostępnianie utworu w taki sposób, aby każdy mógł mieć do niego dostęp w miejscu i czasie przez siebie wybranym.
3. Postanowienia ust. 1-2 stosuje się także do Partnerów..

Zmiany w Umowie i Projekcie

§ 17.

1. Beneficjent zgłasza w formie pisemnej Instytucji Zarządzającej propozycje zmian dotyczące Projektu, wraz z uzasadnieniem, nie później niż przed planowanym rzeczowym zakończeniem realizacji Projektu, określonym w § 3 ust. 1 pkt 2. Wprowadzenie zmian w Projekcie może nastąpić wyłącznie za zgodą Instytucji Zarządzającej, w formie aneksu do niniejszej Umowy.
2. Proponowane przez Beneficjenta zmiany mogą dotyczyć w szczególności:
  - 1) terminów realizacji Projektu, o których mowa w § 3 ust. 1 niniejszej Umowy;
  - 2) zmiany wartości wskaźników produktu lub rezultatu oraz terminu osiągnięcia tych wskaźników;
  - 3) zakresu rzeczowego Projektu;
  - 4) poziomu dofinansowania Projektu;
  - 5) przesunięć pomiędzy zadaniami/kategoriami wydatków określonymi we wniosku o dofinansowanie, o którym mowa w § 2 ust. 1 Umowy.
3. W przypadku zmiany wartości wskaźników produktu lub rezultatu powyżej 20% ich pierwotnej wartości docelowej, jak również w przypadku każdej zmiany wartości tych wskaźników mającej wpływ na ocenę Projektu, podjęcie przez Instytucję Zarządzającą decyzji o wyrażeniu zgody na wprowadzenie zmian w Projekcie poprzedzone jest przeprowadzeniem ponownej oceny merytorycznej Projektu, w celu ustalenia, czy zmodyfikowany Projekt również otrzymałby dofinansowanie. Powtórnej oceny nie stosuje się, gdy zmiany wskaźników mają pozytywny wpływ na realizację celów Projektu.
4. Beneficjent jest zobowiązany zachować trwałość Projektu, stosownie do postanowień art. 71 rozporządzenia ogólnego. Beneficjent jest zobowiązany zwrócić dofinansowanie, zgodnie z poleceniem zwrotu i w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą, w przypadku zaistnienia przesłanek zwrotu wkładu, o których mowa w art. 71 rozporządzenia ogólnego.

§ 18.

1. Niniejsza Umowa może zostać zmieniona na podstawie zgodnego oświadczenia Stron Umowy w wyniku wystąpienia okoliczności, które wymagają zmian w Umowie, w szczególności w celu zapewnienia prawidłowej realizacji Projektu.
2. Zmiany w Umowie wymagają aneksu do Umowy, zawartego w formie pisemnej pod rygorem nieważności, z zastrzeżeniem ust. 3.
3. Zmiany danych o jakich mowa w § 23 ust. 2 nie wymagają sporządzenia aneksu do umowy i dokonywane są przez pisemne oświadczenie składane drugiej Stronie Umowy.

1. Instytucja Zarządzająca może rozwiązać niniejszą Umowę z zachowaniem jednomiesięcznego terminu wypowiedzenia, jeżeli:
  - 1) Beneficjent nie rozpoczął realizacji Projektu w terminie 3 miesięcy od ustalonego w § 3 ust. 1 pkt 1 dnia rozpoczęcia realizacji Projektu;
  - 2) Beneficjent zaprzestał realizacji Projektu lub realizuje go w sposób niezgodny z niniejszą Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu lub Projektu;
  - 3) Beneficjent odmówił poddania się kontroli lub audytowi uprawnionych podmiotów bądź ich przeprowadzenie utrudniał;
  - 4) Beneficjent w terminie określonym nie usunął stwierdzonych nieprawidłowości;
  - 5) Beneficjent nie przestrzegał procedur udzielania zamówień publicznych, o których mowa w § 10;
  - 6) Beneficjent wykorzystał w całości bądź w części przekazane mu dofinansowanie na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu lub Projektu;
  - 7) Beneficjent wykorzystał w całości bądź w części przekazane mu dofinansowanie na cel inny niż określony w Projekcie lub niezgodnie z Umową, przepisami prawa lub procedurami właściwymi dla Programu lub Projektu;
  - 8) Beneficjent nie wniósł zabezpieczenia w formie i terminie określonym w § 9;
  - 9) Beneficjent, ubiegając się o wybór Projektu do dofinansowania, o zawarcie niniejszej Umowy lub realizując niniejszą Umowę, przedłożył podrobiony, przerobiony, poświadczający nieprawdę lub nierzetelny dokument lub złożył poświadczające nieprawdę lub nierzetelne oświadczenie;
  - 10) wobec Beneficjenta został złożony wniosek o ogłoszenie upadłości lub gdy Beneficjent pozostaje w stanie likwidacji lub gdy podlega zarządowi komisarzycznemu lub gdy zawiesił swoją działalność lub jest podmiotem postępowań o podobnym charakterze;
  - 11) Beneficjent w inny sposób nienależycie realizuje obowiązki nałożone na niego w niniejszej Umowie.
2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 6-10 Instytucja Zarządzająca, wedle swego wyboru, może rozwiązać umowę z zachowaniem jednomiesięcznego okresu wypowiedzenia, lub rozwiązać ją ze skutkiem natychmiastowym, bez zachowania okresu wypowiedzenia.
3. Pomimo wystąpienia okoliczności o jakich mowa w ust. 1, Instytucja Zarządzająca może nie rozwiązać Umowy, jeżeli charakter stwierdzonych uchybień nie czyni niemożliwym lub niecelowym dalszej realizacji postanowień Umowy.
4. W przypadku rozwiązania Umowy z powodów, o których mowa w ust. 1 lub 2, Beneficjent jest zobowiązany do zwrotu całości otrzymanego dofinansowania wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych, naliczanymi od dnia przekazania dofinansowania do dnia zwrotu, w terminie wyznaczonym przez Instytucję Zarządzającą na rachunek przez nią wskazany.

5. Niniejsza Umowa może zostać rozwiązana w wyniku zgodnej woli Stron bądź ze skutkiem natychmiastowym, na podstawie pisemnego oświadczenia Instytucji Zarządzającej, złożonego w następstwie wystąpienia okoliczności mających charakter siły wyższej, które uniemożliwiają dalsze wykonywanie którejkolwiek ze Stron obowiązków zawartych w Umowie. W przypadku rozwiązania Umowy na zasadach opisanych w zdaniu pierwszym Beneficjent ma prawo do dofinansowania wyłącznie tej części wydatków, która odpowiada prawidłowo zrealizowanej części Projektu.
6. Umowa ulega rozwiązaniu na pisemny wniosek Beneficjenta, jeżeli zwróci on otrzymane dofinansowanie, wraz z odsetkami określonymi jak dla zaległości podatkowych. Rozwiązanie następuje wraz z upływem 30 dni od dnia złożenia wniosku, pod warunkiem zwrotu w tym terminie otrzymanego dofinansowania z w/w odsetkami. 7. Niezależnie od przyczyny rozwiązania Umowy Beneficjent zobowiązany jest do archiwizowania dokumentacji związanej z realizacją Projektu, zgodnie z przepisami § 14.
11. W razie ustania niniejszej Umowy, bez względu na przyczynę (w szczególności jej rozwiązania w przypadkach, o których mowa w niniejszym paragrafie) Beneficjentowi nie przysługują w stosunku do Instytucji Zarządzającej jakiegokolwiek roszczenia o zapłatę, w tym roszczenia odszkodowawcze.
12. Rozwiązanie Umowy przez Beneficjenta lub Instytucję Zarządzającą na zasadach opisanych w niniejszym paragrafie może nastąpić od dnia jej zawarcia do dnia zakończenia realizacji przez Beneficjenta obowiązków, o których mowa w § 14 ust. 2-4 niniejszej Umowy.

Zasady wykorzystania systemu teleinformatycznego

§ 20

1. Beneficjent zobowiązuje się do wykorzystywania SL2014 w procesie rozliczania Projektu oraz komunikowania się z Instytucją Zarządzającą, zgodnie z aktualną Instrukcją Użytkownika B udostępnioną przez Instytucję Zarządzającą. Wykorzystanie SL2014 obejmuje co najmniej przesyłanie:
    - 1) wniosków o płatność;
    - 2) dokumentów potwierdzających kwalifikowalność wydatków ponoszonych w ramach Projektu i wykazywanych we wnioskach o płatność;
    - 3) harmonogramu;
    - 4) innych dokumentów związanych z realizacją Projektu, w tym niezbędnych do przeprowadzenia kontroli Projektu.
- Przekazanie dokumentów, o których mowa wyżej, drogą elektroniczną nie zwalnia Beneficjenta z obowiązku przechowywania oryginałów dokumentów i ich udostępniania podczas kontroli na miejscu.
2. Beneficjent i Instytucja Zarządzająca uznają za prawnie wiążące przyjęte w Umowie rozwiązania stosowane w zakresie komunikacji i wymiany danych w SL2014, bez możliwości kwestionowania skutków ich stosowania.
  3. Beneficjent wyznacza osoby uprawnione do wykonywania w jego imieniu czynności związanych z realizacją Projektu i zgłasza je Instytucji Zarządzającej do pracy w SL2014. Zgłoszenie ww. osób, zmiana ich uprawnień lub wycofanie dostępu jest dokonywane na podstawie wniosku o nadanie/zmianę/wycofanie dostępu dla osoby uprawnionej określonego w Wytycznych w zakresie warunków gromadzenia i przekazywania danych w postaci elektronicznej na lata 2014-2020.

4. Beneficjent zapewnia, że osoby, o których mowa w ust. 3, wykorzystują profil zaufany ePUAP lub bezpieczny podpis elektroniczny weryfikowany za pomocą ważnego kwalifikowanego certyfikatu w ramach uwierzytelniania czynności dokonywanych w ramach SL2014.
5. W przypadku, gdy z powodów technicznych wykorzystanie profilu zaufanego ePUAP nie jest możliwe, o czym Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we wniosku o dofinansowanie, uwierzytelnianie następuje przez wykorzystanie loginu i hasła wygenerowanego przez SL2014, gdzie jako login stosuje się PESEL danej osoby uprawnionej lub adres e-mail, w przypadku braku numeru PESEL.
6. Beneficjent zapewnia, że wszystkie osoby, o których mowa w ust. 3, przestrzegają Regulaminu bezpieczeństwa informacji przetwarzanych w SL2014 oraz Instrukcji Użytkownika B udostępnionej przez Instytucję Zarządzającą.
7. Beneficjent zobowiązuje się do każdorazowego informowania Instytucji Zarządzającej o nieautoryzowanym dostępie do danych Beneficjenta w SL2014.
8. W przypadku, gdy z przyczyn technicznych korzystanie z SL2014 nie jest możliwe Beneficjent zgłasza ten fakt Instytucji Zarządzającej na adres e-mail ..... . W przypadku potwierdzenia awarii SL2014 przez pracownika Instytucji Zarządzającej proces rozliczania Projektu oraz komunikowania z Instytucją Zarządzającą odbywa się drogą pisemną. Wszelka korespondencja papierowa, aby została uznana za wiążącą, musi zostać podpisana przez osoby uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu Beneficjenta. O usunięciu awarii SL2014 Instytucja Zarządzająca informuje Beneficjenta na adres e-mail wskazany we wniosku o dofinansowanie, Beneficjent zaś zobowiązuje się uzupełnić dane w SL2014 w zakresie dokumentów przekazanych drogą pisemną w terminie 5 dni roboczych od otrzymania tej informacji.
9. Nie mogą być przedmiotem komunikacji wyłącznie przy wykorzystaniu SL2014:
  - 1) zmiany treści Umowy;
  - 2) kontrole na miejscu przeprowadzane w ramach Projektu;
  - 3) dochodzenie zwrotu środków od Beneficjenta, na zasadach wskazanych w § 7 Umowy, w tym prowadzenie postępowania administracyjnego w celu wydania decyzji o zwrocie środków.

Ochrona danych osobowych

§ 21.

1. Na podstawie Porozumienia w sprawie powierzenia przetwarzania danych osobowych w związku z realizacją Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Lubelskiego ..... , nr ....., zawartego pomiędzy Powierzającym a Instytucją Zarządzającą oraz na podstawie art. 31 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2014 r., poz. 1182, z późn. zm., dalej: ustawa o ochronie danych osobowych) Instytucja Zarządzająca powierza Beneficjentowi przetwarzanie danych osobowych, w imieniu i na rzecz Powierzającego w zakresie zbioru, o którym mowa w ust. 2 pkt 2 oraz w imieniu i na rzecz Instytucji Zarządzającej, w zakresie zbiorów, o których mowa w ust. 2 pkt 1, na warunkach opisanych w niniejszym paragrafie.
2. Przetwarzanie danych osobowych jest dopuszczalne na podstawie:
  - 1) w odniesieniu do zbiorów:.....:
  - a) rozporządzenia nr 1303/2013;
  - b) ustawy wdrożeniowej;
  - c).....

- 2) w odniesieniu do zbioru Centralny system teleinformatyczny wspierający realizację programów operacyjnych:
- a) rozporządzenia nr 1303/2013;
  - b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1304/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. w sprawie Europejskiego Funduszu Społecznego i uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1081/2006 (Dz. Urz. UE, Seria L, Nr 347, str. 470),
  - c) ustawy wdrożeniowej;
  - d) rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) nr 1011/2014 z dnia 22 września 2014 r. ustanawiającego szczegółowe przepisy wykonawcze do rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 w odniesieniu do wzorów służących do przekazywania Komisji określonych informacji oraz szczegółowe przepisy dotyczące wymiany informacji między beneficjentami a instytucjami zarządzającymi, certyfikującymi, audytowymi i pośredniczącymi (Dz. Urz. UE, Seria L, 2014 r., Nr 286, str.1).
3. Beneficjent jest zobowiązany odebrać od uczestnika Projektu²² stosowne oświadczenie zawierające wskazanie administratora danych osobowych, podstawy prawnej przetwarzania danych, celu przetwarzania danych, podmiotów, którym powierzono dane do przetwarzania oraz o prawie dostępu do treści danych oraz ich poprawiania. Oświadczenia przechowuje Beneficjent w swojej siedzibie lub w innym miejscu, w którym są zlokalizowane dokumenty związane z Projektem.
4. Powierzone dane osobowe mogą być przetwarzane przez Beneficjenta wyłącznie w celu aplikowania o środki unijne i realizacji Projektu, w szczególności potwierdzania kwalifikowalności wydatków, udzielania wsparcia uczestnikom Projektu, ewaluacji, monitoringu, kontroli, audytu, sprawozdawczości oraz działań informacyjno-promocyjnych, w ramach Programu.
5. Przy przetwarzaniu danych osobowych Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania zasad wskazanych w niniejszym paragrafie, w ustawie o ochronie danych osobowych oraz w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie dokumentacji przetwarzania danych osobowych oraz warunków technicznych i organizacyjnych, jakim powinny odpowiadać urządzenia i systemy informatyczne służące do przetwarzania danych osobowych (Dz. U. z 2004 r., Nr 100, poz. 1024), zwanym dalej „rozporządzeniem MSWiA”.
6. Beneficjent nie decyduje o celach i środkach przetwarzania powierzonych danych osobowych.
7. Beneficjent, w przypadku przetwarzania powierzonych danych osobowych w systemie informatycznym, zobowiązuje się do przetwarzania ich co najmniej w SL2014.
8. Beneficjent przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych podejmie środki zabezpieczające zbiory danych, o których mowa w art. 36-39 ustawy o ochronie danych osobowych oraz w rozporządzeniu MSWiA.
9. Instytucja Zarządzająca w imieniu Powierzającego (w odniesieniu do zbioru, o którym mowa w ust. 2 pkt 2) oraz w imieniu własnym (w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 2 pkt 1) umocowuje Beneficjenta do powierzania przetwarzania danych osobowych podmiotom wykonującym zadania związane z udzieleniem wsparcia i realizacją Projektu, w tym w szczególności realizującym badania ewaluacyjne, jak również podmiotom realizującym zadania związane z audytem, kontrolą, monitoringiem i sprawozdawczością oraz działaniami informacyjno-promocyjnymi prowadzonymi w ramach Programu, pod warunkiem niewyrażenia sprzeciwu przez Instytucję Zarządzającą w terminie 7 dni roboczych od dnia wpłynięcia informacji o

²² Jeżeli w danym projekcie występuje kategoria uczestnika projektu.

- zamiarze powierzania przetwarzania danych osobowych do Instytucji Zarządzającej i pod warunkiem, że Beneficjent zawrze z każdym podmiotem, któremu powierza przetwarzanie danych osobowych umowę powierzenia przetwarzania danych osobowych w kształcie zasadniczo zgodnym z postanowieniami niniejszego paragrafu.
10. Zakres danych osobowych powierzanych przez Beneficjentów podmiotom, o których mowa w ust. 9, powinien być adekwatny do celu powierzenia oraz każdorazowo indywidualnie dostosowany przez Beneficjenta.
  11. Beneficjent przekaze Instytucji Zarządzającej wykaz podmiotów, o których mowa w ust. 9, za każdym razem, gdy takie powierzenie przetwarzania danych osobowych nastąpi, a także na każde jej żądanie.
  12. Beneficjent przed rozpoczęciem przetwarzania danych osobowych przygotowuje dokumentację opisującą sposób przetwarzania danych osobowych oraz środki techniczne i organizacyjne zapewniające ochronę przetwarzanych danych osobowych, w tym w szczególności politykę bezpieczeństwa oraz instrukcję zarządzania systemem informatycznym służącym do przetwarzania danych osobowych.
  13. Do przetwarzania danych osobowych mogą być dopuszczone jedynie osoby upoważnione przez Beneficjenta oraz przez podmioty, o których mowa w ust. 9, posiadające imienne upoważnienie do przetwarzania danych osobowych.
  14. Instytucja Zarządzająca umocowuje Beneficjenta do wydawania i odwoływania osobom, o których mowa w ust. 13, imiennych upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2 pkt 1. Upoważnienia przechowuje Beneficjent w swojej siedzibie. Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wydaje wyłącznie Powierzający.
  15. Imienne upoważnienia, o których mowa w ust. 14 są ważne do dnia odwołania, nie dłużej jednak niż do dnia, o którym mowa w § 14 ust. 2. Upoważnienie wygasa z chwilą ustania stosunku prawnego łączącego Beneficjenta z osobą wskazaną w ust. 13. Beneficjent winien posiadać przynajmniej jedną osobę legitymującą się imiennym upoważnieniem do przetwarzania danych osobowych odpowiedzialną za nadzór nad zarchiwizowaną dokumentacją do dnia, o którym mowa w § 14 ust. 2.
  16. Beneficjent prowadzi ewidencję osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych w związku z wykonywaniem umowy.
  17. Instytucja Zarządzająca umocowuje Beneficjenta do dalszego umocowywania podmiotów, o których mowa w ust. 9, do wydawania oraz odwoływania osobom, o których mowa w ust. 13, upoważnień do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2 pkt 1. W takim wypadku stosuje się odpowiednie postanowienia dotyczące Beneficjentów w tym zakresie. Upoważnienia do przetwarzania danych osobowych w zbiorze, o którym mowa w ust. 2 pkt 2, wydaje wyłącznie Powierzający.
  18. Instytucja Zarządzająca umocowuje Beneficjenta do określenia wzoru upoważnienia do przetwarzania danych osobowych oraz wzoru odwołania upoważnienia do przetwarzania danych osobowych przez podmioty, o których mowa w ust. 9.
  19. Instytucja Zarządzająca w imieniu Powierzającego (w odniesieniu do zbioru, o którym mowa w ust. 2 pkt 2) oraz w imieniu własnym (w odniesieniu do zbiorów, o których mowa w ust. 2 pkt 1) umocowuje Beneficjenta do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 24 i art. 25 ustawy o ochronie danych osobowych.
  20. Instytucja Zarządzająca, na zasadach, o których mowa w ust. 19, umocowuje Beneficjenta do takiego formułowania umów zawieranych przez Beneficjenta z podmiotami, o których mowa w ust. 9, by podmioty te były umocowane do wykonywania wobec osób, których dane dotyczą, obowiązków informacyjnych wynikających z art. 24 i art. 25 ustawy o ochronie danych osobowych.

21. Beneficjent jest zobowiązany do podjęcia wszelkich kroków służących zachowaniu poufności danych osobowych przetwarzanych przez mających do nich dostęp osób upoważnionych do przetwarzania danych osobowych.
22. Beneficjent niezwłocznie informuje Instytucję Zarządzającą o:
  - 1) wszelkich przypadkach naruszenia tajemnicy danych osobowych lub o ich niewłaściwym użyciu;
  - 2) wszelkich czynnościach z własnym udziałem w sprawach dotyczących ochrony danych osobowych prowadzonych w szczególności przed Generalnym Inspektorem Ochrony Danych Osobowych, urzędami państwowymi, policją lub przed sądem;
  - 3) wynikach kontroli prowadzonych przez podmioty uprawnione w zakresie przetwarzania danych osobowych wraz z informacją na temat zastosowania się do wydanych zaleceń, o których mowa w ust. 27.
23. Beneficjent zobowiązuje się do udzielenia Instytucji Zarządzającej lub Powierzającemu, na każde ich żądanie, informacji na temat przetwarzania danych osobowych, o których mowa w niniejszym paragrafie, a w szczególności niezwłocznego przekazywania informacji o każdym przypadku naruszenia przez niego i osoby przez niego upoważnione do przetwarzania danych osobowych obowiązków dotyczących ochrony danych osobowych.
24. Beneficjent umożliwi Instytucji Zarządzającej, Powierzającemu lub podmiotom przez nie upoważnionym, w miejscach, w których są przetwarzane powierzone dane osobowe, dokonanie kontroli zgodności przetwarzania powierzonych danych osobowych z ustawą o ochronie danych osobowych i rozporządzeniem MSWiA, oraz z umową. Zawiadomienie o zamiarze przeprowadzenia kontroli powinno być przekazane podmiotowi kontrolowanemu co najmniej 5 dni roboczych przed rozpoczęciem kontroli.
25. W przypadku powzięcia przez Instytucję Zarządzającą lub Powierzającego wiadomości o rażącym naruszeniu przez Beneficjenta obowiązków wynikających z ustawy o ochronie danych osobowych, z rozporządzenia MSWiA lub z umowy, Beneficjent umożliwi Instytucji Zarządzającej, Powierzającemu lub podmiotom przez nie upoważnionym dokonanie niezapowiedzianej kontroli, w celu określonym w ust. 24.
26. Kontrolerzy Instytucji Zarządzającej, Powierzającego, lub podmiotów przez nie upoważnionych, mają w szczególności prawo:
  - 1) wstępu, w godzinach pracy Beneficjenta, za okazaniem imiennego upoważnienia, do pomieszczenia, w którym jest zlokalizowany zbiór powierzonych do przetwarzania danych osobowych, oraz pomieszczenia, w którym są przetwarzane powierzone dane osobowe i przeprowadzenia niezbędnych badań lub innych czynności kontrolnych w celu oceny zgodności przetwarzania danych osobowych z ustawą o ochronie danych osobowych, rozporządzeniem MSWiA oraz umową;
  - 2) żądać złożenia pisemnych lub ustnych wyjaśnień przez osoby upoważnione do przetwarzania danych osobowych w zakresie niezbędnym do ustalenia stanu faktycznego;
  - 3) wglądu do wszelkich dokumentów i wszelkich danych mających bezpośredni związek z przedmiotem kontroli oraz sporządzania ich kopii;
  - 4) przeprowadzania oględzin urządzeń, nośników oraz systemu informatycznego służącego do przetwarzania danych osobowych.
27. Beneficjent zobowiązuje się zastosować zalecenia dotyczące poprawy jakości zabezpieczenia danych osobowych oraz sposobu ich przetwarzania sporządzonych w wyniku kontroli przeprowadzonych przez Instytucję Zarządzającą, Powierzającego lub przez podmioty przez nie upoważnione albo przez inne instytucje upoważnione do kontroli na podstawie odrębnych przepisów.

Postanowienia końcowe

§ 22

1. Beneficjent zobowiązuje się do przestrzegania przepisów wspólnotowych w zakresie polityk horyzontalnych (ochrony środowiska, równości szans i niedyskryminacji, społeczeństwa informacyjnego, ochrony konkurencji i zamówień publicznych).
2. Beneficjent przyjmuje do wiadomości, iż Wytyczne horyzontalne publikowane są na stronie internetowej....., zaś Wytyczne programowe na stronie internetowej..... Beneficjent oświadcza, iż na dzień podpisania Umowy zapoznał się z treścią publikowanych tam Wytycznych.
3. Jeżeli Projekt realizowany jest w partnerstwie, obowiązki Beneficjenta określone w Umowie mają odpowiednie zastosowanie do partnerów Projektu.

§ 23

1. Beneficjent zobowiązuje się do pisemnego informowania Instytucji Zarządzającej RPO WL o złożeniu wniosku o ogłoszenie upadłości lub pozostawaniu w stanie likwidacji albo podleganiu zarządowi komisarycznemu, bądź zawieszeniu swej działalności lub gdy jest przedmiotem postępowań prawnych o podobnym charakterze, w terminie do 3 dni od dnia wystąpienia powyższych okoliczności.
2. Beneficjent oświadcza, iż nie podlega wykluczeniu z otrzymania dofinansowania na podstawie art. 207 ustawy o finansach publicznych.

§ 24

1. W sprawach nieuregulowanych niniejszą umową zastosowanie w szczególności mają:
  - 1) odpowiednie reguły i zasady wynikające z Programu, Uszczegółowienia Programu oraz Wytycznych;
  - 2) odpowiednie przepisy prawa wspólnotowego, w szczególności *rozporządzenia ogólnego*,
  - 3) właściwe akty prawa polskiego, w szczególności *ustawy wdrożeniowej, ustawy o finansach publicznych, jak również:*
    - ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (Dz. U. z 2014 r., poz. 121, z późn. zm.)
    - ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz.U. z 2013 r., poz. 330, z późn. zm.),
    - ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz.U. z 2013 r., poz. 907, z późn. zm.).
2. Jeżeli dofinansowanie w całości lub w części stanowi pomoc publiczną lub pomoc de minimis, zastosowanie znajdują dodatkowo przepisy prawa wspólnotowego i krajowego właściwe ze względu na charakter udzielonej pomocy.

§ 25.

1. Spory wynikające z realizacji niniejszej Umowy rozstrzyga sąd powszechny właściwy według siedziby Instytucji Zarządzającej.
2. Strony Umowy podają następujące adresy dla wzajemnych doręczeń dokumentów, pism i oświadczeń składanych w toku wykonywania niniejszej Umowy:

a. Instytucja Zarządzająca RPO WL:

b. Beneficjent:

Strony są zobowiązane informować się nawzajem o każdej zmianie adresu. Wszelkie dokumenty, pisma i oświadczenia przesłane na wskazane wyżej adresy Strony Umowy uznają za skutecznie doręczone, niezależnie od tego, czy dokumenty, pisma i oświadczenia wskutek zmiany adresu, o którym adresat nie powiadomił drugiej strony, zostały rzeczywiście odebrane przez adresata.

§ 26

Niniejsza Umowa została sporządzona w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach, po jednym dla każdej ze Stron.

§ 27

Umowa wchodzi w życie z dniem podpisania przez obie Strony.

Podpisy: 1.....

2.....

Zarząd Województwa Lubelskiego

Beneficjent